

Nevrologiske skader og sykdommer - 60 stp.

Forslag til nytt navn: Omsorg for mennesker med nevrologiske skader og lidelser 60 studiepoeng

INNLEDNING

Det daglige arbeidet i helse- og omsorgssektoren påvirkes av samfunnsutviklingen. Det skjer raske endringer i medisinsk utvikling og i befolkningens helsetilstand. De siste årene har det kommet en rekke helse- og oppvekstpolitiske reformer.

Helse- og omsorgssektoren vil møte på flere utfordringer i årene framover. På grunn av demografiske forhold og økende etterspørsel etter flere typer helse- og omsorgstjenester er det avgjørende med rekruttering av nytt personell, samt beholde personell med viktig erfaring og kompetanse. I tråd med raske samfunnsendringer stiller også brukere av helse- og omsorgstjenestene krav til kvalitet og egen medvirkning. Dette fordrer at helsepersonell er villig til kontinuerlig utvikling og utdanningene må legge til rette for kunnskap og refleksjon knyttet til samfunnsutviklingen.

Kompetanseløftet (2015) har et mål om å styrke videreutdanningstilbudet for helse- og oppvekst med videregående utdanning i tillegg til å heve kompetansen innenfor de mest sentrale fagområdene i både kommune- og spesialisthelsetjenesten.

Den demografiske og epidemiologiske utviklingen er i stadig endring i Norge. Det blir flere eldre og flere med kroniske, sammensatte sykdomstilstander.

Samhandlingsreformen (St.meld. 47, 2008 – 2009) sier at behovet for helsetjenester med tanke på veksten av flere eldre og flere kronisk syke i størst mulig grad må finne gode løsninger i kommunene. Det vil si at kommunene skal sørge for en helhetlig tenkning med tanke på forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging.

Antall yngre tjenestemottakere har økt kraftig de siste 10 årene som har nedsatt funksjonsevne med helsemessige og sosiale problemer. Hos 1 av 20 mottakere av hjemmebaserte tjenester ser man yngre personer med nevrologisk sykdom, lidelse eller skade som sitt hovedproblem (for eksempel multipel sklerose, parkinson, hjerneslag og hjernesker etter trafikkulykker). Dette medfører ofte endringer på det kognitive plan, og man ser at gjennomsnittlig funksjonsnivå ligger mellom sykehjemsbeboere og andre hjemmetjenestemottakere. Behov knyttet til livsfase, familiesituasjon og det sosiale livet er sentralt. Dette krever god faglig kompetanse og et helhetlig livsløpsperspektiv.

Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet en Nevroplan som en del av Omsorgsplan (2015).

av de viktige tiltakene i denne sammenheng. Det er derfor viktig at behovet for økt kompetanse i kommunehelsetjenesten ses på lik linje med spesialisthelsetjenesten.

Videreutdanning er en formalisert tilleggsutdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter og skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse som er i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse- og omsorgssektoren.

Videreutdanning legger til rette for oppbygging av et faglig godt tilbud både i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten som er i tråd med sentrale føringer.

* Obligatorisk

Forventet læringsutbytte

Fagskoleutdanning i «Omsorg for mennesker med nevrologiske skader og lidelser» skal utvikle studentene til reflekterte yrkesutøvere. Studentene skal etter endt utdanning ha etablert et grunnlag for livslang læring og kontinuerlig omstilling med klar forankring i arbeidslivet.

Studenten skal ha en grunnleggende omsorgsevne, anerkjenne det menneskelige mangfoldet og møte den enkelte bruker med en tverrfaglig tilnærming. Det er viktig å sikre at pasientene får likeverdige tjenester og at arbeidet utføres med fokus på likestilling, likeverd, selvbestemmelse, deltagelse og integrering.

Læringsutbyttebeskrivelsen for fagskoleutdanningen skal gi en oversikt over hvilken kompetanse studentene skal ha etter gjennomføring av det aktuelle emne eller utdanning i sin helhet. Læringsutbytte beskrivelsene er i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets krav og er inndelt i kunnskap, ferdighet og generell kompetanse.

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser (O-LUB)

KUNNSKAP

Studenten:

har kunnskap om hjernen og hjernens funksjoner og om nevrologiske sykdommer, skader og følgetilstander

har kunnskap om helsearbeiderens ansvars-, funksjons- og kompetanseområde i forhold til mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om verktøy som blir benyttet for observasjon og kartlegging av ressurser, behov og funksjonsnivå innen fagfeltet nevrologi

har kunnskap om kommunikasjon og metoder for alternativ supplerende kommunikasjon som anvendes i arbeidet med mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om omsorgsbegrepet og omsorgens aspekter i møte med yngre og eldre mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om rehabilitering og habilitering og hva som fremmer mestring og livskvalitet for mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om relevante lover som regulerer tjenesteyting til mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer, samt nasjonale anbefalinger og retningslinjer for arbeid med og kvaliteten på tiltak og tjenester

har kunnskap om nevrologiske lidelser og sykdommer, hvilke tiltak og tjenester som finnes for pasientgruppen og kjennskap til hvordan disse er organisert

kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om behandling, rehabilitering og habilitering til mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om betydningen av å legge til rette for god omsorg og et tverrfaglige tilbud til mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer, til deres pårørende, samt forstår betydningen av at ressurser og faglig kunnskap benyttes på en mest mulig hensiktsmessig måte

har kunnskap om aktuelle metoder innen faget for å fremme mestring, verdighet og aktiv deltagelse i samfunnet

kan oppdatere sin kunnskap om metoder som brukes i omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

har kunnskap om hvordan ulike formidlingsmåter, kommunikasjonsprosesser og prinsipper i veiledning kan benyttes

forstår betydningen av pasientens mestring av dagliglivet i et samfunnsperspektiv

har kunnskap om velfersteknologi som kan benyttes i tilrettelegging av tiltak til mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

OLUB- Ferdigheter

Studenten:

anvender etiske retningslinjer, relevant lovverk og forskrifter i praktiske og teoretiske problemstillinger som gjelder behandling, oppfølging og omsorg for mennesker med neurologiske lidelser og sykdommer

anvender kunnskap om neurologiske lidelser og sykdommer, rehabilitering og habilitering innen observasjon og kartlegging av behov, behandling, planlegging, iverksetting og evaluering av omsorgstiltak for personer som har neurologiske lidelser og sykdommer

anvende ulike metoder og verktøy som er forebyggende og helsefremmende og gir livskvalitet til mennesker som har neurologiske lidelser og sykdommer

anvender relevante kommunikasjonsformer og metoder i veiledning og motivasjonsarbeid som bidrar til brukermedvirkning og samarbeid med mennesker som har neurologiske lidelser og sykdommer

finner, bruker og henviser til informasjon og fagstoff som er knyttet til aktuelle yrkesfaglige problemstillinger i arbeidet med mennesker med neurologiske lidelser og sykdommer

kan med utgangspunkt i eget faglige ståsted og eget kompetanseområde observere, kartlegge, identifisere og veilede innen faglige problemstillinger og ut fra pasientens individuelle behov

Bidrar til å iverksette hensiktsmessige tiltak for mennesker med neurologiske lidelser og sykdommer

Benytter velferdsteknologi i sitt arbeid med mennesker med neurologiske lidelser og sykdommer

OLUB- Generell kompetanse

Studenten:

kan bygge relasjoner i samhandling med pasienter, deres pårørende og med ulike faggrupper i et tverrfaglig samarbeid

har forståelse for prinsippene om likeverd og medbestemmelse i arbeidet med mennesker med nevrologiske skader og sykdommer

kan utvikle arbeidsmetoder i forbindelse med iverksetting og evaluering av tiltak innen arbeid med mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

utfører målrettede tiltak for å dekke mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommers behov for mestring, verdighet og deltagelse

forstår viktigheten av dokumentasjon som kvalitetssikring for behandling og oppfølging av pasienten

har utviklet en etisk grunnholdning/forståelse som kommer til uttrykk gjennom relasjon med pasient, kollegaer og aktuelle samarbeidspartnere

utfører omsorg i tråd med til prinsippene for likeverd og medbestemmelse

har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i arbeidet med mennesker som har nevrologiske lidelser og sykdommer

har utviklet en etiske grunnholdning og forståelse som kommer til uttrykk ved at yrkesutøvelser ivaretar brukermedvirkning og integritet hos mennesker med nevrologiske lidelser og ved at arbeidet utføres faglig forsvarlig

kan utføre rehabiliterings- og habiliteringstiltak for mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer med fokus på ressurser, interesser og som ivaretar personens selvfølelse, integritet og behov

bidrar til å utvikle, benytte og tilpasse faglige tiltak og tjenester tilrettelagt for mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen

benytter velferdsteknologi i samarbeid med mennesker med nevrologiske lidelser og sykdommer

Emne 1: Etikk og kommunikasjon- 5 studiepoeng

Læringsutbyttebeskrivelser (LUB):

Studenten skal etter endt utdanning ha oppnådd læringsutbyttebeskrivelsene:

KUNNSKAPER

Studenten:

har kunnskap om etiske prinsipp og dilemma, samt etisk refleksjon

har kunnskap om former og teknikk for samhandling og konflikthåndtering

har kunnskap om migrasjonshelse og etiske utfordringer og barrierer

har kunnskap om studieteknikk og arbeidsformer i studiet

har kunnskap om kommunikasjonsteori og samhandling, gruppeprosesser og konflikthåndtering

har kunnskap om nasjonal helselovgivning som omhandler brukere/pasienter, og pårørendes rettigheter, samt helsepersonellens plikter

har kunnskap om relevant lovverk, forskrifter, stortingsmeldinger og andre offentlige dokumenter som regulerer fagfeltet

FERDIGHETER

Studenten:

kan finne og anvende kunnskap om etiske prinsipp og dilemma som grunnlag for etisk refleksjon rundt praktiske og teoretiske problemstillinger

kan anvende kunnskap om migrasjonshelse i samhandling med bruker/pasient, pårørende og kollegaer

kan anvende kunnskap om studieteknikk og arbeidsformer til å løse arbeidskrav i studiet

kan anvende kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former, til å samhandle profesjonelt med brukere/pasienter, pårørende og kollegaer

kan finne og henviser til relevant lovverk, forskrift eller stortingsmelding som er relevant for yrkesutøvelsen

kan anvende kunnskap om helselovgivning og offentlige dokumenter som omhandler fagfeltet i samarbeid med brukere/pasienter pårørende og kollegaer

GENERELL KOMPTEANSE

Studenten:

har forståelse for etiske retningslinjer og prinsipper som regulerer helsetjenesten

har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd, samt gjennom kommunikasjon og samhandling i situasjoner med brukere/pasienter, pårørende og kollegaer

har forståelse for fagfeltet minoritetshelse og hvilke særlige hensyn en må ta til personer med innvandrers- og flyktningbakgrunn, i deres møte med helsevesenet

kan bygge relasjoner basert på likeverd og respekt, slik at brukere/pasienter, pårørende og kollegaer opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet

utøver yrket sitt basert på faglig forsvarlighet og etisk bevissthet

Emne 1: TEMA OG INNHOLD

STUDIETEKNIKK

Studieteknikk
Oppgaveteknisk
Skriverprosess
Kompetansetrekanten

ETIKK

Etiske teorier og prinsipp
Etisk dilemma
Etikk og migrasjonshelse
Kommunikasjon og samhandling

KOMMUNIKASJON OG SAMHANDLING

Kommunikasjon i samhandling med pasienter/ brukere, pårørende og kollegaer
Gruppeprosess og konflikthåndtering

LOVER OG FORSKRIFTER

STORTINGSMELDINGER

Helsepersonelloven
Pasient- og brukerrettighetsloven
Annet relevant lovverk (Lov om spesialisthelsetjenesten, lov om kommunehelsetjenesten, lov om psykisk helsevern m.fl.)
Relevante stortingsmeldinger

Arbeidskrav emne 1:

1 emneoppgave med 2 veiledninger (individuelt eller i gruppe)

Vurdering:

Bestått/ikke bestått.

Emne 2: Omsorg for mennesker med neurologiske skader og lidelser - 15 stp.

1. Omsorg

- Hva er omsorg?
- Synet på omsorg
- Omsorgspersoner og omsorgsarbeid
- Omsorgens aspekter i møte med mennesker med neurologiske lidelser
- Omsorgsetikk
- Aktiv omsorg
- Framtidas omsorgsutfordringer

2. Hjernen og hjernens funksjoner

- Storhjernens funksjon
- Lillehjernen og hjernestammens funksjon

3. Neurologiske skader og lidelser

- Hjerneslag; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Hjerneslag i ulike aldre og livsfaser
- Multippel sklerose; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Parkinsons sykdom; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Epilepsi Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- ALS - amyotrofisk lateralsklerose; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Huntingtons sykdom; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Tumor cerebri; Symptomer, forløp, behandling og observasjoner
- Traumatiske hjerneskader
- Ervervede neurologiske sykdommer og skader
- Aldring og neurologiske sykdommer

4. Fysiske, psykososiale og kognitive konsekvenser/følgetilstander

- Endringer i bevegelsesapparatet (sensoriske og motoriske)
- Kognitive vansker/endringer
- Synsutfordringer
- Angst og depresjon
- Smerter
- Fatigue
- Afasi
- Dysfagi
- Dysartri
- Selvbilde og selvstendighet
- Isolasjon
- Normalisering og stigmatisering
- Kommunikasjon, alternativ og supplerende kommunikasjon
- Ernæring
- Eliminasjon
- Familie og nettverk

- Seksualitet
- Søvn

Emne 3: Forebyggende og helsefremmende arbeid - 10 studiepoeng

Bearbeiding og mestring

- Å leve med kronisk sykdom
- Livskvalitet
- Kriser og tap
- Læring og mestring
- Vilje og motivasjon
- Veiledning
- Makt og myndiggjøring
- Innsikt, bevisstgjøring og strategier
- Sorg og sorgfaser
- Risikofaktorer og livsstilsendring
- Gjenvinne og opprettholde funksjon
- Forebygge og utsette funksjonssvikt
- Hverdagsmestring
- Fysisk aktivitet og trening
- Aktivitet og deltagelse
- Dag og treningstilbud, og deltagelse i utdanning og arbeidsliv
- Bistå bruker med omfattende og sammensatte behov

Emne 4: Rehabilitering og habilitering - 15 studiepoeng

1. Å leve livet etter slaget

- ADL – activity of daily living
- Hverdagsliv etter slaget
- Omsorg og egenomsorg
- Arbeid og fritid
- Familie og nettverk
- Sykdommens innvirkning på familien
- Innsikt, bevisstgjøring og strategier
- Selvbilde, selvfølelse, selvtillit
- Seksualitet
- Mestring
- Motivasjon
- Veiledning og veiledningsmetoder

2. Deltakere i rehabiliteringsprosessen

- Brukeren
- Familien og det sosiale nettverket (barn som pårørende)

3. Rehabilitering og habilitering

- Informasjon og bevisstgjøring
- Kartlegging og realisering av individuelle mål
- Målrettet arbeid, individuell plan
- Kognitiv rehabiliteringsteori
- Recovery (empowerment og salutogenese)
- Mestringstrategier
- Aktivitet og hvile
- Motivasjon og endringsprosesser
- Nyorientering med utgangspunkt i prognose og diagnose
- Familiens og nettverkets betydning for rehabiliteringen
- Hverdagsrehabilitering
- Brukermedvirkning
- Hjelpemidler (ADL – hjelpemidler, kommunikasjons hjelpemidler og opplæring i bruk av disse)

4. Samfunnets tilbud og ressurser

- Den offentlige og private helsetjenesten
- Fordeling av oppgaver mellom 1. og 2. linjetjenesten
- Tverrfaglig samarbeid
- Støtte- og hjelpeordninger
- Rettigheter
- Frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner
- NAV
- Velferdsteknologi

5. Miljøfaktorer

- Funksjonsnedsettelse og funksjonshemming
- Hjelpemidler og tilpasning, herunder konsekvenser av kompenserende tiltak
- Tilrettelegging av omgivelsene i hjem og nærmiljø
- Universell utforming
- Velferdsteknologi og telemedisin

6. Organisering og samhandling mellom aktørene i pasientforløpet

- Organisering og ledelse
- Samhandling koordinering av tjenestetilbudene
- LEON – prinsippet
- Samarbeid med familie og frivillige aktører
- Tverrfaglig og flerfaglig samarbeid

7. Yrkesutøvelse og arbeidsverktøy

- Yrkesrolle og identitet
- Kunnskapsbasert praksis
- Arbeidskultur, kreativitet og endringskompetanse
- Utviklingsarbeid
- Kultur mangfold og yrkesutøvelse
- E – helse
- Dokumentasjon og IKT

Emne 5: Hovedprosjekt - 15 studiepoeng

Vi ønsker innspill

Du vil nå få presentert noen spørsmål til studieplanen. I tillegg vil du ha anledning til å komme med utfyllende kommentar i kommentarfeltet under hvert spørsmål. Innspillene vil tas med i det videre arbeidet med revidering av planen.

Før spørsmålene blir presentert ber vi deg fylle ut informasjon om deg som svarer.

1. Høringsinstans: Hvem sender du inn på vegne av? *

- En organisasjon/ institusjon
- Gruppe
- Lærer/ underviser/ skoleansatt
- Meg selv
- Annet

Avsender organisasjon/ institusjon

2. Navn og tittel på innsender *

3. Organsiasjon/ institusjon *

Avsender gruppe

4. Navn og tittel på innsender *

5. Beskrivelse av gruppe *

Avsender: lærer/ underviser/ skoleansatt

6. Navn og tittel *

7. Ansatt ved (oppgi institusjon/ skole) *

Avsender: Privatperson

8. Navn og tittel *

Avsender: Annet

9. Navn og tittel *

10. Oppgi hvem du representerer *

Spørsmål

11. Er foreløpig plan relevant for arbeidslivet?

Ja

Nei

12. Kommentaar til relevans

13. Er den foreløpige planen tilstrekkelig framtidsrettet?

Ja

Nei

14. Kommentaar til fremtidsrettet

15. I planen er aldersgruppen fra 18 år, er det aktuelt å nevne barn- og unge i denne planen? Eventuelt hvor mye og hvordan?

Ja

Nei

16. Kommentaar til å nevne barn- og unge i planen

17. Er språket klart, tydelig og forståelig (se også overordnede læringsutbyttebeskrivelser)?

Ja

Nei

18. Kommentar til språket

19. Er det andre relevante temaer som bør tas med i planen?

Ja

Nei

20. Kommentar til temaer

21. Hva synes dere om fordelingen av studiepoeng på hvert emne?

22. Andre kommentarer/ innspill

Dette innholdet er verken opprettet eller godkjent av Microsoft. Dataene du sender, sendes til skjemaieren.

 Microsoft Forms